

פקודות המטה הארצי		
מספר: 03.03.01	תת-פרק: מחשב	פרק: הנחיות כלליות

פקודות משטרת ישראל של המפקח הכללי

שם פקודת המטה הארצי: אבטחת מחשב אישי, תכנה ונתונים
--

תאריך פרסום: 01/04/1994
תאריך תחילה: 01/04/1994
תאריך ביטול:
נוסח: 1

03.03.01 - אבטחת מחשב אישי, תוכנה ונתונים

תוכן עניינים

1. הגדרות
2. רכישה, תרומה ושאיילה של ציוד מחשב והתקנתו
3. סייגי שימוש
4. האחראי למחשב או לרת"מ והמורשים להשתמש במחשב
5. אבטחת חומרה, תוכנה ומידע ממוחשב
6. כללי שימוש וטיפול
7. ציוד מחשב המצוי בשימוש המשא"ז

1. הגדרות

בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים שלצדם:

- א. **מחשב אישי** - תחנת קצה ברשות משתמש, הכוללת מחשב.
- ב. **ציוד מחשוב** - ציוד המאפשר את הפעלתן של מערכות מחשב שונות, כגון: חמרה, תכנה וציוד תקשורת מחשבים.
- ג. **חמרה** - כל האמצעים הפיסיים להפעלת מחשב, כגון: גוף המחשב, מקלדת, דיסק קשיח ותקליטונים (דיסקיות).
- ד. **תכנה** - סדרת פקודות למחשב, המוחסנות על אמצעי קלט-פלט והמופעלות כיחידה אחת.
- ה. **תכנה ציבורית-חופשית (Public Domain)** - תכנה המופצת בשוק, ומותר להעתיקה, ללא תשלום או תמורת תשלום סמלי.
- ו. **אמצעי קלט-פלט** - אמצעים מגנטיים ואחרים, המאפשרים החסנת נתונים ומידע, והפקתם באמצעות מערכת מחשב.
- ז. **קובץ** - אוסף נתונים המוחסנים על אמצעי קלט-פלט במתכונת מסוימת.
- ח. **רשת תקשורת מקומית (רת"מ)** - מחשבים אישיים הנמצאים בתוך מבנה אחד או במבנים קרובים, והמקושרים ביניהם.
- ט. **וירוס** - תכנה שהושתלה במחשב ללא ידיעת המשתמש, בכוונה לשבש את פעילות המחשב ולחבל במידע האגור בו. ניתן לגלות וירוס על ידי תכנת חיסון, ולהסירו על ידי תכנה לניקוי וירוסים.
- י. **אתחול** - סדרת פעולות ראשוניות המבוצעות עם הפעלת המחשב.
- יא. **דיסק קשיח ודיסק אופטי** - אמצעי קלט-פלט, בעל קיבולת גדולה להחסנת נתונים ותכנות.
- יב. **מודם** - אמצעי לקישור בין מחשבים, באמצעות קווי טלפון.
- יג. **שרת** - מחשב המנהל חלק ממשאבי רשת התקשורת המקומית.
- יד. **גיבוי קבצים (העתד)** - יצירת העתק על אמצעי קלט-פלט, כדי שישמש עתודה במקום המקור, למקרה של אבדן או תקלה או קלקול.
- טו. **קובץ תמליל** - מסמך, שכתובתו, עריכתו ושמירתו נעשות באמצעות תוכנה של עיבוד תמלילים.

2. רכישה, תרומה ושאיילה של ציוד מחשוב והתקנתו

- א. יחידת משטרה לא תרכוש ולא תתקין ציוד מחשוב, אלא באמצעות מענ"א, כמפורט בנוהלי אג"ת.
- ב. אין לשאול ציוד מחשוב מגורם לא-משטרה, אלא באישור מענ"א/מדור תקשורת.
- ג. יחידת משטרה לא תשתמש בציוד מחשוב, שנתרם, אלא לאחר שמענ"א אישר את השימוש בו, על פי נוהלי אג"ת.
- ד. יש להשתמש רק בתקליטונים, שרכש וניפק ליחידות קצין ציוד במענ"א.
- ה. אין להשתמש בתכנות המסופקות שלא על ידי מענ"א, כגון: תכנות פרטיות, תכנות פיתוח, תכנות מועתקות, תכנות ציבוריות-חופשיות ומשחקי מחשב.
- ו. נמצא ביחידת משטרה ציוד מחשוב, שהגיע לידיה שלא כמפורט בסעיף 2. א. - ה. לעיל, יופסק השימוש בציוד לאלתר.
- ז. העברת ציוד מחשוב ממקום למקום תיעשה רק באישור מענ"א/מדור תקשורת, על פי נוהלי אג"ת.
- ח. כל ציוד מחשוב שהועבר והותקן שלא כאמור בסעיף 2. ג. ו-ז. לעיל, ינותק מיד. אם הציוד הינו משטרה, הוא ינותק ויועבר למענ"א/מדור תקשורת, עד שתתקבל החלטה לגבי השימוש בו, על פי המתווה בנוהלי אג"ת.

3. סייגי שימוש

- א. השימוש באמצעי קלט-פלט, בתכנות ובקבצים משטרהיים, ייעשה אך ורק לצרכים משטרהיים, במחשבים משטרהיים ובמתקני המשטרה.
- ב. אין לחבר מחשב אישי, פרטי או משטרה למחשב משטרה כלשהו, באמצעי כלשהו, לרבות מודם, אלא באישור מענ"א/מדור תקשורת.
- ג. משתמש לא יעביר תוכנה ממחשב למחשב, ברשת תקשורת מקומית או באמצעי קלט-פלט, אלא באישור מענ"א.

4. האחראי למחשב או לרת"מ והמורשים להשתמש במחשב

- א. מפקד היחידה בה מופעל המחשב, ימנה אחראי, לכל מחשב או רת"מ, לאחר קבלת אישור ממענ"א ומיחב"ש. האישור יכול להיות אישי או אישור שיינתן לבעלי תפקיד זה, באותה יחידה, בהתאם לשימושי המחשב/רת"מ.
- ב. איש משטרה שלא הוכשר להשתמש במחשב מסוג מסויים או שאינו בעל סיווג ביטחוני המתאים לסיווג המידע המטופל במערכת, לא יפעיל את המחשב ולא ישתמש בו.

5. אבטחת חומרה, תוכנה ומידע ממוחשב

- א. יחב"ש יקבע את סיווג המחשב ואמצעי קלט-פלט.
- ב. סיווג המחשב ואמצעי קלט-פלט, ייקבעו על פי המידע בעל רמת הסודיות הגבוהה ביותר, מבין כל המידע המצוי באותו מחשב או באותו אמצעי קלט-פלט.
- ג. אבטחת המחשב ואמצעי קלט-פלט חיצוניים תבוצע כאבטחת מסמכים, כמתווה בפקודת המטא"ר 11.02.07 - "אבטחת מסמכים" ובנוהלי ממ"ן.
- ד. אין להזין לאמצעי קלט-פלט מידע שסיווגו גבוה מסיווג האמצעי.
- ה. הגישה למחשב ולאמצעי קלט-פלט תותר רק למשתמשים שסיווגם הביטחוני הינו ברמה שאינה פחותה מסיווג המחשב והאמצעים.
- ו. ככלל, תסווג רשת מחשבים בסיווג הזהה לסיווגו של המחשב בעל הסיווג הגבוה ביותר, באותה רשת.
- ז. מחשב או רת"מ שסיווגו סודי ומעלה, יורד סיווגם מרמות סיווג אלה, רק באישור יחב"ש ומענ"א/מדור תקשורת.
- ח. כל מחשב ימצא בחדר נעול, והאחראי למחשב יודא כי החדר יינעל, בעת שלא שוהים בו משתמשים.
- ט. **וירוסים וליקויים**

- 1) יש להפסיק מיד את העבודה במחשב ולדווח למדור תקשורת במענ"א, אם אירע אחד מאלה:
  - א) תכנת החיסון שבמחשב התריעה על הימצאות וירוס.
  - ב) המחשב פועל שלא כהרגלו, והתעורר חשד שתוכנה או נתונים נגועים בוירוס.
  - ג) נעלם חלק מתוכנו של דיסק קשיח או של תקליטון, או של קובץ.
- 2) אין לחדש את העבודה במחשב, שאירעה בו תקלה מן התקלות המנויות לעיל, אלא לאחר קבלת אישור ממדור תקשורת במענ"א.

6. כללי שימוש וטיפול

- א. **אתחול**
  - 1) אתחול מחשב שמותקן בו דיסק קשיח, יבוצע מן הדיסק הקשיח בלבד.
  - 2) אתחול מחשב באמצעות תקליטון, אם אין במחשב דיסק קשיח או אם לא ניתן לאתחל את המחשב באמצעותו, יבוצע רק מתקליטון שנועד לביצוע האתחול, שסופק על ידי מענ"א ומוגן במדבקת הגנה.
- ב. **גיבוי**
  - 1) בקובצי תמליל, יש לגבות כל מסמך, לאחר סיום כתיבתו או עדכונו.
  - 2) במערכות שפותחו במענ"א, יש לגבות את הקבצים על פי נוהלי הגיבוי של אותה מערכת.

3) בקבצים של מערכות שפיתח המשתמש, יש לגבות את הקבצים בסיום כל יום עבודה לפחות, ולשמור את הגיבויים למשך שבוע ימים. רק לאחר הגיבוי, ניתן לתייק ולהחזיר למקומם את כל הטפסים והמסמכים, ששימשו להזנת המערכת.

4) בכל מקרה, יש לגבות את הדיסק הקשיח אחת ל-3 חודשים, לפחות.

5) האחראי למחשב ביחידה יוודא, שבוצעו גיבוי הדיסק הקשיח והגיבויים השוטפים, המפורטים לעיל.

6) יש לשמור במקום נפרד ובטוח כל אמצעי שמשמש לגיבוי.

ג. ברשת תקשורת מקומית, יעבוד על השרת מנהל הרשת בלבד.

ד. השמדת אמצעי קלט-פלט תבוצע, כמפורט בפקודת המטא"ר 11.02.07.

ה. **תיקון**

יחידה לא תוציא מחשב או ציוד מחשב, לתיקון מחוץ למשטרה, ולא תזמין טכנאי לביצוע טיפול כלשהו במחשב או בציוד מחשב ביחידה, אלא באמצעות מדור תקשורת במענ"א.

7. ציוד מחשוב המצוי בשימוש המשא"ז

א. פקודה זו אינה חלה על ציוד מחשוב המצוי ביחידות המשא"ז, אשר לא נרכש באמצעות המשטרה או אינו רשום ברשימת האפסנייה של המשטרה, כל עוד המשא"ז אינו מקבל שירותי מחשב ממענ"א.

ב. על מחשבים אלה, לא יוזן מידע שסיווגו גבוה מבלמ"ס.